

Dosarul nr. 3ra-311/23
2-21114298-01-3ra-27032023

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul central – A. Mocanu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan

ÎNCHEIERE

07 august 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Teodor Guțu în numele și interesele Tatianei Rotari,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rotari împotriva a IP Anenii Noi, terț Surchicin Oleg, cu privire la anularea refuzului Șefului Adjunct al SUP a IP Anenii Noi Surchicin Oleg de a face cunoștință cu procesul penal și obligarea IP Anenii Noi de a prezenta procesul penal,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 30 iulie 2021, Tatiana Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP Anenii Noi, terț Surchicin Oleg, prin care a solicitat anularea refuzului Șefului Adjunct al SUP a IP Anenii Noi Surchicin Oleg nr. 34/21-9148 din 06 iulie 2021, precum și obligarea IP Anenii Noi de a prezenta lui Rotari Tatiana procesul penal nr. 20202500427 (clasat) pentru a face cunoștință.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 16 august 2020 în REI - 1 al IP Anenii Noi a fost înregistrată plângerea lui Creciun Andrei pe faptul deteriorării prin incendiere a mijlocului de transport de model „BMW 316” cu numărul de înmatriculare „CSAK 848”. Pe parcursul procesului penal s-a stabilit că în noaptea de 15 spre 16 august 2020, persoane necunoscute, având intenția deteriorării bunurilor ce se aflau în garajul Tatianei Rotari amplasat în sat. Merenii Noi raionul Anenii Noi, l-au incendiat, iar prin ordonanța procurorului în Procuratura Anenii Noi din 12 noiembrie 2020, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe cazul dat, cu clasarea procesului penal nr. 20202500427, deoarece fapta nu este prevăzută de legea penală, ca infracțiune.

Totodată, faptele săvârșite constituie contravenție administrativă prevăzută de art.104 Cod contravențional, însă din motiv că persoana vinovată de incendiere nu a fost identificată, cauza contravențională a fost suspendată.

La 24 iunie 2021, Rotari Tatiana s-a adresat IP Anenii Noi cu o cerere prin care a solicitat permisiunea de a face cunoștință cu materialele cauzei penale nr.20202500427 ce a fost deja clasat, însă prin răspunsul IP Anenii Noi nr.34/21-9148 din 06 iulie 2021, s-a refuzat în satisfacerea cererii.

Cu răspunsul respectiv își exprimă dezacordul întrucât legea procesual-penală a fost tratată eronat, iar în articolul 58 CPP nu se regăsește nici un punct 7) alin.2), răspunsul constituind o îngrădire a accesului la justiție și la un recurs echitabil.

Prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Rotari Tatiana împotriva IP Anenii Noi, terț Surchicin Oleg, cu privire la anularea refuzului Șefului Adjunct al SUP a IP Anenii Noi Surchicin Oleg de a face cunoștință cu procesul penal și obligarea IP Anenii Noi de a prezenta procesul penal.

S-a anulat refuzul Șefului Adjunct al SUP a IP Anenii Noi Surchicin Oleg nr. 34/21-9148 din 06 iulie 2021 și s-a obligat IP Anenii Noi de a prezenta lui Rotari Tatiana procesul penal nr. 20202500427 (clasat) pentru a face cunoștință.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 18 februarie 2022, IP Anenii Noi a declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central.

Prin decizia din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de IP Anenii Noi.

S-a casat hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, și s-a emis o decizie nouă potrivit căreia: Acțiunea în contencios administrativ depusă de Rotari Tatiana împotriva IP Anenii Noi, terț Surchicin Oleg, cu privire la anularea refuzului Șefului Adjunct al SUP a IP Anenii Noi, Surchicin Oleg de a face cunoștință cu procesul penal și obligarea IP Anenii Noi de a prezenta procesul penal, s-a declarat inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) coroborat cu art. 2 alin. (3) lit. b) Cod administrativ.

În esență, în motivarea soluției, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că plângerea și solicitările Tatiane Rotari trebuie soluționate în baza procedurii penale și nu prin contencios administrativ, iar decizia primei instanțe a fost considerată eronată.

La 06 decembrie 2022, avocatul Teodor Guțu, în numele și interesele Tatiane Rotari, a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 21 martie 2023 a prezentat cererea de recurs motivată, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este eronată și ilegală.

Recurenta a argumentat că instanța de apel a aplicat incorect prevederile Codului administrativ, care garantează controlul judecătoresc al activității administrative și dreptul de a revendica în contencios administrativ încălcarea unui drept de către o autoritate publică.

A susținut că instanța de apel a greșit considerând că acțiunile/inacțiunile organelor de urmărire penală trebuie contestate în ordinea stabilită de Codul de procedură penală. Ea argumentează că, deși are statut de victimă, acest lucru nu justifică refuzul accesului la informațiile din dosarul penal clasat, iar cazul cade sub incidența Legii privind accesul la informație și Codului administrative.

Recurenta consideră că dreptul său de a accesa informațiile din dosarul penal nr. 20202500427, clasat de procurorul Serghei Podrez, a fost încălcat. Refuzul de a-i permite accesul la aceste informații este nejustificat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă, către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei contestate a fost notificat recurentei Rotari Tatiana la data de 23 februarie 2022 (f.d.103), iar cererea de recurs motivată a fost depusă la 21 martie 2023.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că la depunerea recursului, recurentul a respectat termenele prevăzute la art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Teodor Guțu în numele și interesele Tatiane Rotari.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de avocatul Teodor Guțu în numele și interesele Tatianeii Rotari, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc